

قم در آستانه دستیابی به سرانه استاندارد فضای سبز

قم (پانا) - طی سال‌های اخیر توسعه چشمگیری در عرصه‌های سبز قم صورت گرفته و شهر قم در حال نزدیک شدن به سرانه‌های استاندارد فضای سبز است.

توسعه سریع و مداوم شهرها یکی از بزرگترین تهدیدات محیط زیست به حساب می‌آید، که اثراتش به ساکنان خود شهرها منتقل خواهد شد و اثرات مثبت و منفی بسیاری بر روح و جسم انسان‌ها باقی می‌گذارد.

تحقیقات نشان داده است که افزایش جمعیت و گسترش شهرنشینی موجب تبدیل فضاهای سبز شهری به سطوح بتنی خشن و نفوذناپذیر و ساختمان‌هایی به عنوان زیستگاه جدید برای انسان‌های تازه وارد شهرنشینی می‌شود و این روند به ویژه در کشورهای در حال توسعه و جهان سوم نمود جدیتری دارد. رشد صنعت و افزایش جمعیت در شهرها، به ساخت و سازهای سوداگرانی منجر شده است که به موضوعات بهداشتی، تأمین نور کافی و هوای سالم و فضاهای گذران اوقات فراغت توجه کافی نمی‌کنند. از سوی دیگر، ضرورت ایجاد کاربری‌های جدید شهری برای پاسخ گویی به نیازهای روزافزون شهرنشینان کم کم باعث کاهش فضای سبز و باغ‌های شهری شده، که پیامد آن محدود شدن دسترسی انسان شهرنشین به طبیعت است. اما بنا به دلایلی، از اوایل قرن بیستم به بعد انسان شهرنشین توجهی دوباره به طبیعت و فضای سبز نشان داد، که نمود عینی آن ایجاد باغ‌های شهری است که به جای باغهای تفریحی است که به نیازهای جدید شهروندان پاسخ می‌دهد.

فضای سبز شهری خصوصاً پارک‌ها، فضای شهری دارای نقش اجتماعی، اقتصادی و اکولوژیکی هستند، با مزایایی چون درمان بیماری‌ها، روحی، محیطی مطلوب برای پرورش کودکان، ایجاد یکپارچگی اجتماعی، حفظ آسایش و...، که در عین حال شاخصی برای ارتقای کیفیت فضای زندگی و توسعه جامعه محسوب می‌شوند.

شهر قم یکی از شهرهایی است که از نظر سرانه‌های فضای سبز دچار فقر جدی است اما با عزمی که طی چهار سال اخیر در تیم مدیریت شهری به وجود آمده گام بلندی در راستای رفع این مشکل برداشته شده است.

دکتر سیدمرتضی سقائیان، نژاد شهردار قم در بدو ورود به این شهر یکی از برنامه‌های جدی خود رفع کمبودهای آن در حوزه فضای سبز ذکر کرد و خبر از افزایش سالیانه ۵ مترمربعی سرانه‌های فضای سبز و دست‌یابی به سرانه‌های استاندارد طی سال‌های آینده داد.

در همین راستا در سال‌های اخیر توسعه چشم‌گیری در عرصه‌های فضای سبز قم خصوصاً عرصه‌های جنگلی رخ داده است. طبق آمار اعلام شده سالیانه بیش از ۳۰۰ هکتار عرصه سبز به سرانه‌های فضای سبز قم اضافه شده و مجموعه از سال ۹۴ تاکنون ۴۰۵ مترمربع به سرانه فضای سبز شهر اضافه شده است.

پیام جوادیان مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم در این خصوص با بیان اینکه تعداد پارک‌های شهری قم در سال ۹۴ بالغ بر ۲۷۲ پارک بوده است، گفت: در مقطع کنونی ۳۵۵ پارک و بوستان شهری داریم یعنی در طول چهار سال ۸۳ پارک شهری در مناطق هشتگانه شهر قم احداث شده است.

وی مساحت بوستان‌ها و فضای سبز شهر قم که طی چهارسال اخیر احداث شده است را ۱۲۷ هکتار عنوان کرد و افزود: برای

تعیین سرانه استاندارد نیاز به مطالعات است؛ آمارهایی داده می‌شود که سرانه فضای سبز شهر قم باید یک عدد خاص باشد اما این مساله نیازمند برنامه مطالعاتی است و ۲۵ آیتم در تعیین سرانه استاندارد دخیل بوده که شامل آب و هوا، اقلیم، وضعیت زمین، آلاینده‌ها، منابع آبی، قیمت زمین و... است.

جوادیان با بیان اینکه سرانه فضای سبز استاندارد شهر اصفهان براساس مطالعات حدود ۳۷ مترمربع است، خاطرنشان کرد: معادل سازی شرایط استاندارد در شهر قم نیز سرانه استاندارد تقریبی را ۳۰ مترمربع نشان می‌دهد. اگر ۳۰ مترمربع فضای سبز به ازای هر شهروند کمی داشته باشیم به استانداردها نزدیک شده‌ایم.

وی با تاکید بر اینکه طی چهار سال اخیر پنج میلیون و ۳۰۰ هزار مترمربع توسعه فضای سبز جنگلی و کمربند سبز در اطراف شهر قم داشتیم، گفت: کمربندی امام علی (ع)، بوستان زائر، کوه دوبرادران، رینگ جمکران و... از این جمله است.

جوادیان بیان کرد: نهضت سبز معابر پروژه‌های است که توسط سازمان پارک‌ها پیگیری می‌شود که تا پایان سال به اتمام خواهد رسید؛ بسیاری از خیابان‌ها در شهر قم درختکاری نشده بود و این مساله در طرح تفصیلی شهرها توصیه شده و عنوان شده در معابر و شوارع بالای ۱۶ متر درختکاری صورت گیرد که کمک زیادی به سرسبزی و زیبایی شهر کرده و رطوبت را بالا می‌برد.

وی با تاکید بر اینکه خیابان‌های شهر قم باید تبدیل به باغ‌ها، راه سبز شوند، افزود: تلاش داریم درختکاری اصولی صورت گرفته و آبیاری تحت فشار هم انجام شود تا خیابان‌های قم به راه‌ها، زوهای سبز سایه‌دار شوند.

وی با بیان اینکه این پروژه از سال ۹۵ آغاز شده است، خاطرنشان کرد: در سال ۹۵ بالغ بر ۱۴۹ هزار متر در سطح شهر رفیوژ سبز ایجاد شد؛ در سال ۹۶ بالغ بر ۸۹ هزار متر و در سال ۹۷ نیز ۹۰ هزار متر باغچه‌سازی صورت گرفت و مجموعه ۳۲۸ هزار متر باغچه‌سازی انجام شد.

در این ایام نیز سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم به مناسبت هفته دولت بخشی از امکانات جدید ایجاد شده در این حوزه را به بهره‌برداری خواهد رساند. افزایش فضای سبز شهری به میزان ۲۰ هزار متر مربع در قالب احداث، توسعه و تجهیز ۱۳ بوستان شهری در هفته دولت افتتاح می‌شود.